

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 4.4 „Науки за земята”, докторантска програма „География на рекреацията и туризма” в Софийски университет Св. Климент Охридски

**Автор на дисертационния труд: маг. Димчо Тодоров Тодоров
докторант на самостоятелна подготовка;
на тема „КЛАСИФИЦИРАНЕ И КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА
ТУРИСТИЧЕСКАТА МАТЕРИАЛНО - ТЕХНИЧЕСКА БАЗА”**

**от член на научното жури: проф. д-р Йорданка Николова Алексиева,
на основание чл.4 и чл.9 от ЗРАСРБ и съгласно заповед № РД 38-
424/02.07.2015 г. на Ректора на СУ Св. Климент Охридски**

1. Общо представяне на докторанта

Димчо Тодоров, роден през 1956 г., е завършил специалност „Хотелиерство и Ресторантьорство” ОКС професионален бакалавър към Институт по международен туризъм „Алеко Константинов”, ЦУРК към ЮНЕСКО (1977–1980); следдипломна квалификация „Мениджмънт и маркетинг в международния туризъм” към УНСС (1996 – 1997); ОКС – Магистър към Университет проф. д-р „Асен Златаров” (2005 - 2008). Целият професионален опит на Димчо Тодоров е в сферата на туризма, последователно преминавайки през различни позиции - администратор, сервитьор, салонен управител, управител, технолог, нощен управител, комплексен управител и директор към хотел-ресторантски комплекси, ТК „Балкантурист” и ТК „Интерхотели” (1980-1990); председател на КФ Магика” (1990-1997); гл. експерт към Асоциация за туристическо осигуряване (1997 – 2001); външен експерт към Централната експертна комисия по лицензиране и категоризиране на туристическите обекти към Министерство на икономиката (2000-2004) и Националната агенция за

професионално образование и обучение към МОН (2002-2015); директор на „Наджар Травел“, гр. София и Гранд Хотел „Абир“, гр. Велинград. В резултат на оценката на придобития практически опит от 2014 г. е включен за член на Експертната комисия по категоризиране и сертифициране на туристическите обекти към Министерството на туризма.

2. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение

Темата, на дисертационния труд е актуална. Фокусира върху проучване на възможностите за подобряване качеството на туристическия продукт чрез усъвършенстване на системите за класификация и категоризация на хотелската база като научнообоснована основа за повишаване удовлетвореността на госта.

3. Степен на познаване на състоянието на проблема и на литературния материал

Димчо Тодоров оценя, обсъжда, обобщава и коректно цитира научни факти и идентифицира проблемите в научното изследване на третираните въпроси в литературния преглед, изграден върху 80 източника (от които 27 са на латиница, 37 - на кирилица, 16 интернет страници). На база на практически опит като експерт в оценката на съответствието на материалната база за настаняване на критериите за категоризация се обосновава и формулира основната цел на дисертационата теза и разкрива познаване на разглежданата материя.

4. Оценка на структурата и обема

Поставените изследователски задачи са конкретни, изпълними и правилно подредени и решаването им изгражда експерименталната част на дисертацията. Конструирването на дисертационния труд отговаря на изиск-

ванията, съдържайки необходимите основни части (увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения), които следват логическа последователност, позволяваща на докторанта да изследва и анализира с избраните научни методи поставените проблеми. Резултатите са представени в ясно оформени таблици и фигури.

В увода докторантът е обосновал актуалността и значимостта на темата. Дефинирал е обекта и предмета на изследването, целта, задачите, методологията и ограниченията. В трите глави на дисертационния труд са разгледани теоретичните и приложните въпроси на класификацията и категоризацията на хотелиерството и въздействието им повишаване на качеството на туристическия продукт, направен е сравнителен анализ на избрани системи за категоризация и на нормативните изисквания в тях. В заключението докторантът обобщава своите виждания за необходимостта от непрекъснато усъвършенстване и оптимизиране на нормативната уредба на категоризацията според нагласите и очакванията на потребителите на хотелиерски услуги.

Структура осигурява необходимото единството на съставните части на дисертационния труд в тяхната взаимна връзка, обусловеност, целенасоченост и определеност.

Дисертационният труд е представен в обем от 307 стр., от които 243 стр. съдържат основния текст, 7 - са увод, 12 - са заключение, 5 - са списък на използваната литература, 1 - списък на съкращения, 35 - са приложения. Основният текст съдържа 23 фигури и 33 таблици.

Обемът на дисертационния труд с неговите приложения, е напълно достатъчен, за да бъдат изложени теоретичните, методологическите и приложните въпроси на изследването. Използваният от докторанта методически инструментариум е подходящ за особеностите на обекта и предмета на изследването.

5. Приноси на дисертационния труд

Оценката на дисертационния труд показва научно обоснована насоченост на проведените изследвания. В своята съвкупност, представената дисертация съдържа научно-приложни и приложни приноси, с които се доразвива теоретичното познание и се усъвършенства методическия инструментариум при решаване на проблеми свързани с разработване и прилагане на системи за класификация и категоризация в хотелиерството .

6. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Резултатите от дисертационния труд са станали достояние на научната общност чрез отпечатването им в „Годишник СУ” (1 бр.) , сп. „Управление и образование”, Университет „Проф. д-р Асен Златаров” , Бургас (1 бр.), сп. „Туризм и отдих” (3 бр.), сп. „Туристически пазар” (1 бр.). Публикациите отразяват и представляват съществени части от дисертационния труд. Всички са самостоятелни разработки на докторанта и са доказателство за възможността му да представя и анализира данните и извежда заключения.

7. Оценка на автореферата

Представеният автореферат в обем от 36 страници достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд. В него са намерили отражение обща характеристика, структура, съдържание и кратко изложение на труда в три части, справка за приносите и списък на публикациите. Авторефератът е логически издържан. Неговата композиция придава на информацията удобна и естетична форма. Спазени са изискванията пространственото структуриране на текста.

8. Критични бележки и препоръки

Ограничен е броя на използваните литературни източници и в по-голямата си част представляват публикации от преди 10 години. Липсва анализ на съвременни разработки проучващи влиянието на системите за класификация и категоризация върху възприемането на качеството на туристическия продукт от консуматорите му. Липсва номерация на използваната литература.

Има повторение на една и съща графика, дадена като фигура и като таблица (стр. 144 (Таблица 2.5. Определяне категориите на хотелите по системата (HOTELSTARS) и стр. 181 (Фигура 3.5. Определяне категорията на заведенията по (HOTELSTARS))).

Направените критични бележки не оспорват приносите на дисертационния труд, който представлява оригинално самостоятелно научно изследване на важни за туризма проблеми. В него са намерили място всички по-съществени страни за подобряване качеството на предлаганите хотелиерски услуги чрез усъвършенстване на системата за категоризация на хотелиерските предприятия. Докторантът се опитва да конкретизира, обобщи и изясни необходимостта от промени в категоризационната система и дава практически приложими решения.

Заклучение

Дисертационният труд илюстрира, че кандидатът **притежава теоретични познания** в областта на класификацията и категоризацията на заведения за настаняване. Показал е **способност да провежда самостоятелно научни изследвания.**

Цялостната ми оценка на труда, базирана на неговата **актуалност, значимост, структура, съдържание и теоретични обобщения**, ми дават

основание да приема, че в него се съдържат предвидените в **чл.6 (3) на ЗРАСРБ** и в **чл.27 (1) от ППЗРАСРБ** научно –приложни резултати, които представляват **принос** в науката и практиката и да предложи на уважаемите членове на научното жури да вземе решени за **присъждане на Димчо Тодоров Тодоров** образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление **4.4 „Науки за земята“**, докторантска програма **„География на рекреацията и туризма“**.

7.09.2015 г.

Изготвил становището:

проф. д-р **Й. Алексиева**